

Государственное учреждение
«РЕСПУБЛИКАНСКИЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЙ ЦЕНТР
ЭПИДЕМИОЛОГИИ И МИКРОБИОЛОГИИ»

УДК 616.914-036.22:614.4

ГУЗОВСКАЯ
Тамара Сергеевна

**ЭПИДЕМИЧЕСКИЙ ПРОЦЕСС ВЕТРЯНОЙ ОСПЫ
И ОБОСНОВАНИЕ СИСТЕМЫ
ЭПИДЕМИОЛОГИЧЕСКОГО НАДЗОРА**

Автореферат
диссертации на соискание ученой степени
кандидата медицинских наук

по специальности 14.02.02 – эпидемиология

Минск 2011

Работа выполнена в УО «Белорусский государственный медицинский университет».

Научный руководитель: **Чистенко Григорий Николаевич**,
доктор медицинских наук, профессор, заведующий
кафедрой эпидемиологии УО «Белорусский
государственный медицинский университет»

Официальные оппоненты: **Карпов Игорь Александрович**,
доктор медицинских наук, профессор, заведующий
кафедрой инфекционных болезней УО
«Белорусский государственный медицинский
университет»

Самойлович Елена Олеговна,
доктор медицинских наук, доцент, заведующий
лабораторией иммунопрофилактики ГУ
«Республиканский научно-практический центр
эпидемиологии и микробиологии»

Оппонирующая организация: ГУО «Белорусская медицинская академия
последипломного образования»

Защита состоится 09 марта 2011 года в 14.00 часов на заседании совета по защите диссертаций К 03.02.01 при ГУ «Научно-практический центр эпидемиологии и микробиологии» по адресу: 220114, г. Минск, ул. Филимонова, 23; e-mail: spk-riem@tut.by. Тел. (017) 268-00-38.

С диссертацией можно ознакомиться в библиотеке ГУ «Научно-практический центр эпидемиологии и микробиологии».

Автореферат разослан 26 января 2011 года.

Ученый секретарь совета
по защите диссертаций,
кандидат биологических наук,

С.П. Капитулец

РЭЗІЮМЭ

Гузоўская Тамара Сяргееўна Эпідэмічны працэс ветранай воспы і абгрунтаванне сістэмы эпідэміялагічнага нагляду

Ключавыя словы: эпідэмічны працэс, ветраная воспа, апярэзальны лішай, картаграмы, эпідэміялагічны нагляд.

Аб’ект даследавання: хворыя ветранай воспай і апярэзальным лішаём.

Прадмет даследавання: эпідэмічны працэс ветранай воспы.

Мэта даследавання: распрацоўка сістэмы эпідэміялагічнага нагляду за ветранай воспай на аснове выяўлення заканамернасцяў развіцця эпідэмічнага працэсу дадзенай інфекцыі на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь.

Метады даследавання: эпідэміялагічны, эпідэміёлага-картаграфічны, статыстычны, праспектыўнае назіранне.

Атрыманыя вынікі і іх навізна. Устаноўлены асноўныя заканамернасці і вызначана сіла інфекцыі ў розныя фазы актыўнасці эпідэмічнага працэсу ветранай воспы. Выяўлена структура эпідэмічнага працэсу ў дашкольных установах (адназначна заносныя, верагодна заносныя і паслядоўныя выпадкі), прапанаваны тэрмін «успышачнае захворванне». Распрацавана серыя картаграм тэрытарыяльнага распаўсюджвання ветранай воспы, якая дазволіла дыферэнцыраваць тры тыпы эпідэмічнага працэсу ветранай воспы (залежны, змешаны, незалежны) з улікам параметраў сапраўднага рэпрадуктыўнага паказчыка і шчыльнасці насельніцтва. Вызначаны крытычны ўзровень імунізацыі насельніцтва супраць ветранай воспы. Устаноўлена эпідэмічная значнасць захворванняў апярэзальным лішаём і адносная рызыка іх развіцця для розных катэгорый хворых, а таксама эпідэміялагічныя асаблівасці развіцця дзвюх клінічных формаў, што выклікаюцца вірусам варыцэла зостэр, на фоне пухлінных працэсаў, поліхіміятэрапіі і прамянёвай тэрапіі. Вызначаны мінімальны інтэрвал (58 дзён) паміж захворваннямі ветранай воспай і апярэзальным лішаём.

Выкарыстанне вынікаў. Вынікі даследавання выкарыстаны пры распрацоўке «Канцэпцыі развіцця стратэгіі імунапрафілактыкі насельніцтва г. Мінска на 2010–2013 гг.», а таксама ўключаны ў вучэбны дапаможнік «Супрацьэпідэмічныя мерапрыемствы ў ачагах інфекцыйных хвароб» і выкарыстоўваецца ў навучальным працэсе медыцынскіх універсітэтаў рэспублікі. Распрацаваны пратакол «Папярэджанне рызыкі развіцця цяжкай ветранай воспы шляхам імунізацыі з выкарыстаннем жывой атэнуіраванай вакцыны "Varilrix"».

Галіна выкарыстання: эпідэміялогія, інфекцыйныя хваробы, анкалогія.

РЕЗЮМЕ

Гузовская Тамара Сергеевна

Эпидемический процесс ветряной оспы и обоснование системы эпидемиологического надзора

Ключевые слова: эпидемический процесс, ветряная оспа, опоясывающий лишай, картограммы, эпидемиологический надзор.

Объект исследования: больные ветряной оспой и опоясывающим лишаем.

Предмет исследования: эпидемический процесс ветряной оспы.

Цель исследования: разработка системы эпидемиологического надзора за ветряной оспой на основе выявленных закономерностей развития эпидемического процесса данной инфекции на территории Республики Беларусь.

Методы исследования: эпидемиологический, эпидемиолого-картографический, статистический, проспективное наблюдение.

Полученные результаты и их новизна. Установлены основные закономерности и определена сила инфекции в различные фазы активности эпидемического процесса ветряной оспы. Выявлена структура эпидемического процесса в дошкольных учреждениях (однозначно заносные, вероятно заносные и последовательные случаи), предложен термин «вспышечная заболеваемость». Разработана серия картограмм территориального распространения ветряной оспы, позволившая дифференцировать три типа эпидемического процесса ветряной оспы (зависимый, смешанный, независимый) с учетом параметров действительного репродуктивного показателя и плотности населения. Определен критический уровень иммунизации населения против ветряной оспы. Установлена эпидемическая значимость заболеваний опоясывающим лишаем и относительный риск их развития для различных категорий больных, а также эпидемиологические особенности развития двух клинических форм, вызываемых вирусом варицелла зостер, на фоне опухолевых процессов, полихимиотерапии и лучевой терапии. Определен минимальный интервал (58 дней) между заболеваниями ветряной оспой и опоясывающим лишаем.

Использование результатов. Результаты исследования использованы при разработке «Концепции развития стратегии иммунопрофилактики населения г. Минска на 2010–2013 гг.», а также включены в учебное пособие «Противоэпидемические мероприятия в очагах инфекционных болезней» и используются в учебном процессе медицинских университетов республики. Разработан протокол «Предупреждение риска развития тяжелой ветряной оспы путем иммунизации с использованием живой аттенуированной вакцины "Varilrix"».

Область применения: эпидемиология, инфекционные болезни, онкология.

SUMMARY

Tamara Guzovskaya

Epidemic process of varicella and substantiation the system of epidemiological surveillance

Key words: epidemic process, varicella, Herpes Zoster, cartograms, epidemiological surveillance.

Subject of research: patients with varicella and Herpes Zoster.

Object of research: epidemic process of varicella.

Aim of research: to substantiation a system of epidemiological surveillance for varicella based on identified regularities of the development epidemic process in Belarus.

Methods of research: epidemiological, statistical, epidemiologic – cartographical, prospective supervision.

Obtained results and their novelty. The main regularities and force of infection in the different phases of activity of the epidemic process have been established. The analyses of varicella outbreaks in preschool centers have been made and structure of the epidemic process has been defined. The series of cartograms was elaborated; they reflect the territorial conformity of natural law of the epidemic varicella process in Belarus. The basic reproductive rates have been established. The epidemiological significance of Herpes Zoster and relative risk of their development for different categories of patients have been determined. It has been showed that relative risk of Herpes Zoster increases with each decade of life. Also the relative risk was higher among patients with cancer and HIV infection. Epidemiological features of development for two clinical forms caused by varicella zoster virus in immunocompromised patients have been established. The minimum interval (58 days) between diseases by varicella and herpes zoster has been established.

Recommendations for application. Results were used for the concept of development strategy of vaccination in Minsk's population for 2010–2013. Also they have been included in the guideline «Antiepidemic actions in effective diseases areas» and to the moment they are used in the educational process in medical universities of the republic. Elaborated recommendations were reflected in the protocol for use of live attenuated vaccine for prevention of serious varicella complications in immunocompromised patients.

Field of application: epidemiology, infectious diseases, oncology.

Подписано в печать 20.01.11. Формат 60×84/16. Бумага писчая «Кюм Люкс».
Печать офсетная. Гарнитура «Times».
Усл. печ. л. 1,39. Уч.-изд. л. 1,38. Тираж 60 экз. Заказ 31.

Издатель и полиграфическое исполнение:
учреждение образования «Белорусский государственный медицинский университет».
ЛИ № 02330/0494330 от 16.03.2009.
ЛП № 02330/0150484 от 25.02.2009.
Ул. Ленинградская, 6, 220006, Минск.

